

Naiselliset naiset

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

vaan hän on tunteellinen ja rakastavainen. Siksi on välttämätöntä että akitaattori voittaa hänen rakkautensa.

Köyhälistö nainen myöskin näiden kirjailijain mukaan tulee petetyksi — tunteidensa tähden. Hän silmät ummessa rakastuu johonkin rikkaaseen mieheen joka ei voi häntä ottaa vaimokseen — koska hän kuuluu parempaan luokkaan. Jos tuo nainen ei olisi ollut niin kovin naisellinen ja niin tunteellinen, ei tuo rikas mies olisi rakastunut häneen, eikä hän olisi tullut petetyksi. Jos hän taas olisi ollut mies sekä köyhä ja rikas mies olisi ollut rikas nainen, olisi hän pysynyt järkevänä, eikä olisi antanut itseään petettyä.

Olisipa oikein hauska joskus lukea novellia, jossa nainen olisi vain ihminen, järkevä, ei ylen kaunis eikä viehättävä, ja joka ei antaisi tunteensa johtaa asioitaan. Varsinkin olisi hauskaa, jos hän joutuisi tekemisiin ylen tunteellisen miehen kanssa, joka rakkautensa tähden luopuisi kaikesta ja vieläpä rupeaisi luokkansa petturiksi.

Pidän äärettömän paljon romaaneista. Kukapa ei niitä lukisi, niistä saavat nuoret aiheita tunteutuvilleen ja vanhat hakevat vertauksia omille rakkaussuhteilleen. Joskus ne käsittelevät elämän tärkeimpiä kysymyksiä — vaikkakin vain sivuasioina — ja niin niistä on oppimistakin. Vaan ne ovat myrkyttäneet yleisen käsityksen naisesta. Mikä vielä ikävintä on se että suuri osa naisista pyrkii matkimaan noita elostelijoita — kirjailijain sairaaloisten mielikuvitusten luomia henkisesti heikkoja naisia, jotka voittavat järkevän miesten suosion kevytmielisyysdellään.

Kirjailijamme ovat menneet liian pitkälle naisellisuudessaan. Nainen naisellisuutensa takia joko murtuu tai kohoaa. Jos sosialistiset kirjailijat eivät olisi niin auliita jakaessaan marttyyrinkruunuja työläisnaisille ja olisivat yhtä innokkaita kuvaamaan naisten selvää luokkakantaa ja järkevyyttä kuin he ovat nykyään heidän fyysisiä ominaisuuksiaan, niin sillä mielestäni olisi suurempi kasvatuksellinen merkitys naisiin nähden kuin kaikilla muilla puheilla tai kirjoituksilla yhteensä.

Kun naisille syötetään tuota "naisellisuutta" kirjallisuudessa, ja näyttämöiltä, niin onko ihme että siitä on muodostunut utukava, jota kaikki ajavat takaa.

Kirjallisuus, varsinkin novellit, kylvää kansaan ihanteita. Ovato heikot naiset sosialististen kirjailijain ainoita ihanteita? Emmekö tahdo järkeviä, selvän luokkakannan omaavia naisia? Kirjottakaamme myös niistä!

Eva R.

PALVELIATAR-PULASTA.

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

pi tavallisesta määrästään. Viime vuoden ajalla lasketaan noin 300,000 perhepalvelijattarta siirtyneen muille työaloille. Tämä niin sanottu hyvä aika on jossain määrin myöskin lisännyt palvelijattarien kysyntää, saattaen siis senkin tähden pulan näyttämään suuremmalta kuin se ehkä onkaan.

Idässä päin on palvelijatar-pula niin tuntava, että se on antanut New Yorkin siirtolaisuuskomissionerille aiheita ennustella suu-

ria muutoksia johtuvan siitä. Hän arvelee palvelijatar-pulan johtavan osuuskeittiöiden muodostamiseen ja perhehotellien lukuun lisääntymiseen. Suurissa kaupungeissa onkin perhehotellien luku suuresti lisääntynyt viime vuosien ajalla; ei tietysti palvelijatar-pulan takia, vaan siksi, että ne ovat edullisempia kuin yksityiset perheasunnot; niissä tullaan toimeen vähemmällä palvelijoilla ja yleensä pienemmillä kustannuksilla. Ne ovat pienten liikkeenharjoittajien ja yleensä keskiluokkalaisten asuntoja, joihin heitä ajaa asemansa rappeutuminen. Nyt sodan ajalla tietysti on keskiluokkain hyvinvoipa, kuten muutkin kaikenlaiset imurit, vaan joka tapauksessa heidän luokkansa on köyhtymässä ja häviämässä. Keskiluokka on juuri tarvinnut suuret joukot perhepalvelijoita ja heidän orjattarensa ovatkin kaikista kurjimmassa oloissa. Keskiluokan viimeisten hyvinvoinnin päivien aikana nyt siis on olemassa pulaa palvelijattarien vähydestä. Sodan jälkeen muuttuu asema toisenlaiseksi; palvelijattariaakin on liian paljon.

Tämä palvelijatar-pula on siis vain tilapäistä, mutta se voi kyllä saada aikaan suuriakin muutoksia sillä työ-alalla. Voipa se saada aikaan senkin, että palvelijattaret lakkaavat olemasta sellaisia yksinäisiä kyökkikarhuja, kuten ne nykyään ovat. Entinen kyökkikarhu on muuttumassa erikoistyöntekijäksi: tuntipalkalla työskenteleväksi keittäjattareksi, siivoojattareksi, tarjoilijattareksi, lastenhoitajattareksi j. n. e. Siihen on jo ennen sotaa johtanut keskiluokan rappeutuminen ja nyt sodan aikainen palvelijatar-pula ja monet muut seikat jouduttavat kehityksen kulkua siihen suuntaan. Palvelijattaret lakkaavat olemasta yksilöllisen työn antajan yksilöllisiä orjia. Nämä erikoistyöntekijät ovat kuten teollisuustyöläiset; koneenosia, jotka suorittavat osan määrätynlaisia töitä, määrättyllä ajalla ja kaikille työnantajille yhtäläisesti ja samanlaisella palkalla. Tämä palvelijattarien tuotannollisen aseman yhtäläistymisen helpottaa ja jouduttaa heidän järjestymistäänkin. Tuntityöläiset ottavat työnsä jostain vassisstä konttorista, jossa he kokoontuvat usein, tapaavat toisiaan, puhuvat asioistaan ja asemastaan, päättelevät palkoistaan j. n. e. Ja vaikka heillä ei olekaan vielä useita eikä suuria järjestöjä, ovat melkein joka kaupungissa samanlaiset tuntipalkat. He pohtivat palkoistaan työnvälitystoimistoissaan ja työnantajat klubeissaan, ja niin syntyy itsekuhunkin kaupunkiin jonkunlainen vissi tuntipalkkataksa. Kokemus on osoittanut, että järjestyminen tällaisten erikoistyöntekijöiden keskuudessa on hyvin helppoa ja varmaa.

Perhepalvelijattarien, noiden yksityis-orjattarien järjestyminen on aina ollut huonoa, melkein mahdotonta, kuten Amerikan naisten ammattiliiton kokemus osoittaa. Sanottu liitto on koettanut järjestää heitä, saamatta juuri mitään aikaan. Liittoon kuuluu vain muutamia pieniä perhepalvelijattarien unioita New Yorkissa ja Bostonissa, siellä, täällä on perhepalvelijattarilla itsenäisiä pieniä unioita, joilla on hyvin vähän merkitystä. Nyt olisi hyvä aika palvelijattarilla järjestymiseen ja palkkojen ylentämiseen, kun heidän työ-alallaan on puute työntekijöistä. Jos esim. suomalaisten palvelijattarien talolta innostutaa ja ryhdytään ammattilaistensa järjestämispuuhun, niin pitäisi heti alussa pitää silmämääränä yhtymistä koko maan

käsittelevään naisten ammattiliittoon. Kirjottakaa ja pyytäkää järjestäjiä liitolta*) tai kirjottakaa Toverittaren toimitukseen, niin täältä voidaan välittää pyyntönne sanotulle liitolle.

Tuntityöläisten unioita pitäisi myöskin järjestää ja heillä on järjestymisensä myöskin otollinen aika. Parhain tuntityöläisen palkka lienee 35 senttiä tunti. Kaikissa kaupungeissa ei ole palkka edes niinkään korkea. Kun ottaa huomioon, että emännät koettavat saada tuntityöläiseltä työtä niin paljon kuin suinkin mahdollista, pitäen häntä työssä vain neljä, viisi tuntia, niin ei työlläinen aina tule saamaan kunnollista päiväpalkkaa. Järjestymisen avulla voisivat tuntityöläisetkin nostaa palkkansa ja järjestää olonsa paremmiksi

*) Liiton osote on:

Women's Trade Union League,
139 North Clark st.
Suite 701-704.

Chicago, Ill.

NAISTYÖ SAKSASSA.

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

sisä he työskentelevät puuhakkaajina ja sabureina.

"On aivan yleistä, että naisten palkat — joskin ne ovat hieman korkeammat kuin ennen sotaa — eivät ole nousseet samassa suhteessa kuin elintarpeiden hinnat. Ampumarvetehdäissä ansaitsevat kykenevät naiset enemmän kuin millään alalla ennen sotaa, vaan on heidän ansionsa silläkin alalla pienempi kuin miesten. Yksinpä kunnallisissa katuraitiotieliikkeissäkin maksetaan naiskonduktöörille 20—30 mk. (\$4.76—\$7.14 normaalikurssi) vähemmän kuin miehille. Naiset, jotka täyttävät sotaan joutuneiden konttoristien paikat, saavat usein puolta vähemmän kuin he saivat, vaikka he suorittavat aivan samat tehtävät. Kaikissa pajoissa ja verstaissa, joissa valmistetaan sodan edistämiseen tarvittavia tuotteita, maksetaan naistyöläisille 40 prosenttia vähemmän palkkaa kuin miehille. Kappaletyössä on palkkaero vieläkin suurempi. Työstä, josta nainen saa 5—7 mk., maksetaan miehelle 8—12 mk. Kuletukseliikkeissä maksetaan naisille 2.50—4.00 mk. ja miehille 3.50—5.00 mk. Hallitusvirastoissa myöskin maksetaan naisille pienempää palkkaa kuin miehille.

"Korkeat palkat eivät siis houkuttele satojatuhansia kodin piirissä eläneitä naisia jättämään perhe- ja äidinvollisuutensa ja lähtemään teollisuuden palvelukseen, vaan heitä ajaa siihen pakko hankkia toimeentulo itselleen ja perheelleen.

"Melkein kaikki työväensuojelulait ovat poistettu sodan ajaksi ja naistyöläiset saavat työskennellä usein hyvinkin vaarallisissa ja epäterveellisissä paikoissa. Lääkärit ovat osottaneet voin ja ylityön aiheuttamaa turmiota naisten terveydelle. Valtioiden eduskunnat ja parlamentin jäsenet ovat vaatineet otettavan huomioon ne naisia kohtaavat vaarat mitkä johtuvat ylenmäärin rasittavasta ja jännittävästä työstä ja pitkistä työpäivistä, vaatiin m. m. naistarkastajia tehtäisiin.

Kansalliset siviililait eivät turvaa naistyöläisiä. Senjälkeen kun naistyöläisten lukumäärä on niin paljon lisääntynyt, on perustettu naistyötoimisto, joka koettaa saada työ-oloihin kaikkia mahdollisia korjauksia.

Naistyön vaikutus tulevaisuudessa.

"On myönnettävä, että nais-

työn vaikutus perhe-elämään tulee vaatimaan huolellista arviointia sodan jälkeen. Jo ennen sotaa aiheutti alempain kansanluokkien keskuudessa suurta huomiota osakseen saanut lapsirajotus-kysymys jonkunverran levottomuutta. On usein osotettu, että sikäli kun naiset tulevat taloudellisesti riippumattomampaan asemaan alkaa perhe-elämä näyttää heistä liian rasittavalta ja lasten syntyväisyys vähenee.

"Ei ole epäilemistäkään siitä, ettekö naistyö-kysymys tule olemaan juuri kiinteä sodankin jälkehen. Miehiä kuolee suuret joukot sodassa ja naisten lukumäärä jää siis paljon suuremmaksi kuin miesten. Sotaa seuraavat kovat ajat estävät miehet solmimasta avioliittoja, joten naisia ei senkään takia poistu ansiotyöstä. Niinpä täytyy naisten — etenkin leskien — edelleenkin olla ansiotyössä, joutuen siten olemaan sodasta palaavien miesten vaarallisina kilpailijoina. Työväenjärjestöjen ja hallituksen ratkaistavana tulee olemaan vakavia sekkauksia kaikilla aloilla tunkeutuneen naistyön johdosta."

Sen, mitä herrat näkevät Saksassa tapahtuvan, tapahtuu muuallakin ja samat pulmat ovat ratkaistavana kaikissa sotivissa maissa.

OLETKO SINÄ TEHNYT MITÄÄN

TOVERITTAREN TILAAJAMÄÄRÄN

:: KOHOTTAMISEKSI ? ::

HOQUIAMIN S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjoalassa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osote: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

ROSSLAND, B. C., Canada, S. S. Osaston (Box 454) ompeluseura kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstai-ilta kello 7:30 Kansanhallissa, jossa s. s. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kello 3 j.p.p.

HANNAN S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 8 j.p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

WAUKEGANIN, Ill., S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntai, alkaen kello 2 j.p. — Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka kuukauden toisena torstaina, alkaen kello 2 j.p.p. Kahvia kokouksen loputtua.

MULLAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään joka torstai Suomen-hallilla, kello 2 j.p.p. Kaikki tervetulleita.

PORTLANDIN S. S. Osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-ilta, kello 8. — Osote: 719 Montana Ave.

ASTORIAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-ilta, kello 8. Osote: 262 Taylor Ave.

NAISTEN OSUUSKOTI
2185—15th St.
SAN FRANCISCO, CAL.
Telefoni: Market 3958
SAN FRANCISCO

+++++
+ NEW YORKIN SUOM. NAISTEN +
+ OSUUSKOTI +
+ JA PAIKANVÄLITYS-TOIMISTO +
+ 241 Lenox Ave. & 122 St. +
+ Telefoni: 813 Morning side +
+++++

Jos olette

Kipeä

Pyytäkää VAPA LÄÄKE KIRJA No. 8.

Jos on yli 25 erilaista miesten ja naisten tautia, on solittettu sekä fyysillinen että henkinen sairaus. Tästä lähtökä taudin nimeltä taudin oireet ja me eitämme teille mikä lääke olisi tilattava, lääkkeen hinnat y. m. (Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä vaan tölösuomalaisia lääkkeitä.)

(Tämän kirjan saatte vapaasti, ja pitlisii olla jokaisen suomalaisen kodissa, sillä ette tiedä koska tarvitsette sitä. — Verokaa hembanki lääkkeitä ja hembanki tohtoria....

— Linnell'in Apteeki on ennrin —
— suom. Apteeki Yhdysvalloissa —
P. A. LINNELL CO., Superior, Wis.